

To: 5.1.2e | 5.1.2e | 5.1.2e | @rivm.nl]; 5.1.2e | 5.1.2e | 5.1.2e | @rivm.nl]; 5.1.2e | 5.1.2e | 5.1.2e | @rivm.nl];
Cc: 5.1.2e | 5.1.2e | 5.1.2e | @rivm.nl]
From: 5.1.2e | 5.1.2e | 5.1.2e | @rivm.nl]
Sent: Mon 3/1/2021 12:48:48 PM
Subject: Massaproductie vaccins?
Received: Mon 3/1/2021 12:50:08 PM

Beste allen (ik heb volgens mij geen mail van 5.1.2e),

n.a.v. ons gesprek aan het eind van de vorige bijeenkomst, over waarom de goeie vaccins die ook nog met subsidie ontwikkeld zijn niet gewoon op grote schaal worden geproduceerd, heb ik nog even contact gehad met mijn collega 5.1.2e. Net zoals bij de andere covidvragen is jullie vraag er een op het snijvlak van wetenschap en politieke afwegingen :)

Technisch/wetenschappelijk:

Een lastigheid is dat de goeie vaccins mRNA vaccins zijn, waarbij niet alleen de *compound* moet zijn geregistreerd en onderzocht in de trial, maar ook **het productiesysteem zelf!** Productie luistert zo nauw dat bij ontwikkeling in een nieuwe fabriek het vaccin opnieuw getest moet worden. Het is dus niet genoeg dat vaccins die elders worden gemaakt chemisch hetzelfde zijn als uit een vorige fabriek, maar er moet ook bio similarity worden aangetoond (dat het elders geproduceerde vaccin hetzelfde effect heeft in een lichaam). Dat maakt schalen van productie lastig (en daarom kan bijv. Pfizer zelf ook niet makkelijk opschalen - wat ze wel graag zouden willen).

Daar komt nog bij dat het opzetten van productiecapaciteit voor het produceren van biologicals gewoon achterloopt: er is is helemaal niet zoveel spare capacity.

Tenslotte: Alleen met het patent kun je het vaccin niet produceren. Je hebt ook tacit knowledge nodig. En die zit nu vol in de fabrieken van de grote farmaceuten...

Politiek:

Er is een politiek tegenargument voor productie overnemen door de overheid: wat betekent het als je als land zo ingrijpt op de productiecapaciteit? Wat doet dat post covid voor je innovatiesysteem, zeker als bedrijven daardoor dreigen te vertrekken? Volgens 5.1.2e zegt het veel dat zelfs Trump het niet aandurfde om alle productie te confiskeren!

Maar:

Hoewel technische belemmeringen waar zijn, zijn ze ook adresseerbaar en deels mbv executive orders (registratie productie) te omzeilen. Belangrijkste belemmering lijkt dan toch politieke onwil om in te grijpen in de markt die vooral Westerse landen dient, *en* waar onze overheden zich afhankelijk van hebben gemaakt voor de ontwikkeling van nieuwe biologicals... En de lobby van de farmaceuten die dat soort risico's altijd zal benadrukken. Verschillende landen hebben al gevraagd of ze de vaccins mogen maken - maar dat is nog geblokkeerd.

In Trouw van vorige week stond nog een stuk waarin dezelfde vragen werden gesteld. Zie bijgevoegd. Een een mooi stuk over de (geo)politieke redenen (maar dat stuk stapt makkelijker over de technische problemen rond opschaling heen) stond ook in De Correspondent: <https://decorrespondent.nl/12151/coronavaccins-zijn-te-belangrijk-om-aan-een-handvol-farmaceuten-over-te-laten/756401499744-bb25922b>

5.1.2e lang antwoord, maar dat is het risico van gaan graven :)

Hartelijks, en tot morgen, 5.1.2e

en service

Advertenties

Wilt u in Trouw adverteren, neem dan contact op via 088 - 5722 888 of ga naar persgroepadvvertising.nl

DPG Media, uitgeverij van Trouw, heeft het privacystatement gewijzigd in verband met de overname van DPG Media Magazines. dpgmedia.nl/privacy. Vragen kunt u mailen naar privacy@dpgmedia.nl

n, een
ezen
ref

Familieberichten

familieberichten@trouw.nl trouw.nl/familieberichten of via 088 - 013 99 99 (op werkdagen 9.00-17.00 uur en zondag 13.00-17.00 uur). Kant-en-klare advertentie aanleveren voor 16.00 op de dag voor plaatsing. Nog op te maken advertenties voor 15.00.

Auteursrechten

Alle auteursrechten en databankrechten ten aanzien van de inhoud van deze uitgave worden uitdrukkelijk voorbehouden. Deze rechten berusten bij *Trouw*. Meer informatie via copyright@trouw.nl

Lezersbrieven graag mailen naar lezers@trouw.nl en opiniestukken naar opinie@trouw.nl. Journalistieke kwesties kunt u mailen naar ombudsman@trouw.nl

Geef staat macht over vaccins en tests

Joris van Dijk

historicus

Kevin Stolwijk

student politicologie en

rechtsgeloeerdheid

Het uitzonderlijke machtsvertoon van de staat tussen 21.00 en 4.30 uur zou onze vrijheid ongenadig hard inperken. Het laten vallen van de avondklok zou daarmee betekenen dat onze 'vrijheid' herwonnen wordt, zo klonk het. Niets is minder waar. Juist het gebrek aan mogelijkheden tot ongekend machtsvertoon van de staat zorgt ervoor dat het 'oude normaal' verder in de toekomst ligt dan noodzakelijk.

Als iets treffend is aan de retoriek omtrent de pandemie-aanpak is het wel de oorlogsretoriek. Het volk wordt met termen als 'strijd', 'gevecht', 'verslaan van de pandemie', de loopgraven van de strijd tegen het virus ingestuurd. Het is dan ook vreemd dat het belangrijkste wapen

in deze oorlog niet in handen van de staat is: de vaccinatieproductie is in private handen.

De vergelijking reikt misschien wat ver, maar een dergelijke situatie is niet voor te stellen als het om een daadwerkelijke oorlog gaat. Tijdens het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog spoedden staten zich om

Productie van ons wapen is verdienmodel van farmaceuten

zichzelf razendsnel om te turnen tot oorlogseconomieën. De staat kreeg zo in grote mate controle over de productie: een planeconomie, maar dan wel van tijdelijke aard. De belangrijkste hand had de staat in het produceren van wapens. De staten bepaalden wat er geproduceerd werd, wanneer dat geproduceerd werd en hoeveel.

Dit bleek cruciaal: beide wereld-

oorlogen werden simpelweg gewonnen door het materiële voordeel van de geallieerden. Letwat eufemistisch gesteld: wie meer kogels heeft om af te schieten, wint de oorlog. Het zou dan ook onbestaanbaar zijn geweest dat een productie van zo'n vitale aard overgelaten zou worden aan de vrije markt en de 'goede intenties' van wapenproducenten.

Het duidt dan ook op een fundamentele tekortkoming dat de productie van ons wapen (vaccinaties) tegen onze vijand (het virus) een verdienmodel is van een groep farmaceuten, zonder dat staten daar controle over hebben. Dat geldt ook met betrekking tot de productie en verdeling van (snel)tests.

Staatsmacht over het productieproces en de verdeling van (snel)tests geeft de staat meer mogelijkheden om te bepalen welke delen van de maatschappij als eerste heropend kunnen worden. Buitengewone situaties zoals de coronacrisis vragen om een buitengewone hand van de staat in de vrije markt om een effectieve bestrijding mogelijk te maken.

5.1.2e

5.1.2e

Vrije Universiteit Amsterdam

5.1.2e